UUTISET

Kuntien palvelujen rakenteet on avattava, jotta todelliset kustannukset tulevat esiin. **TOIMITUSJOHTAJA RIITTA VARPE, PALTA**

ANTTI RAATIKAINEN

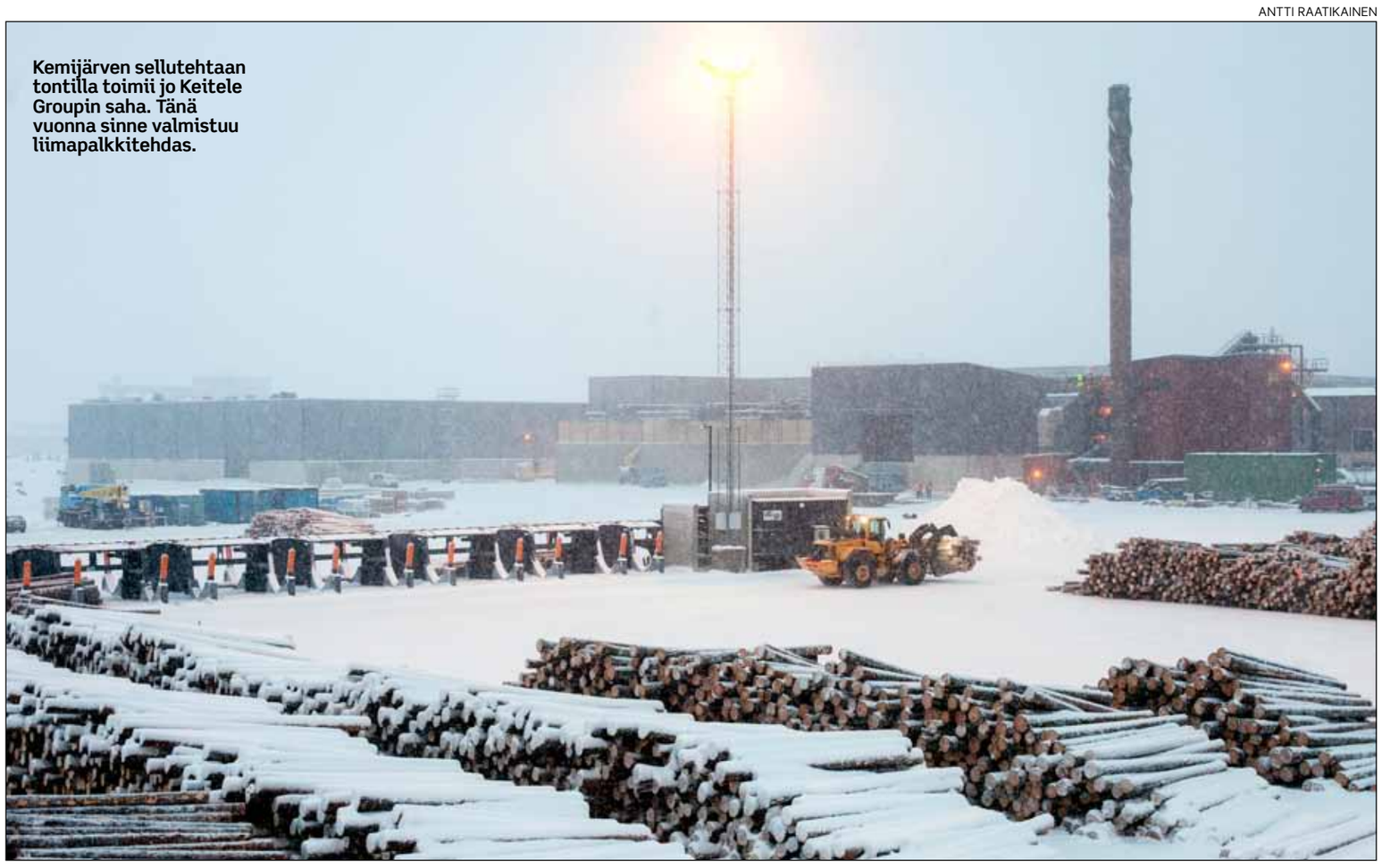

Kemijärven sellutehtaan tontilla toimii jo Keitele Groupin saha. Tänä vuonna sinne valmistuu liimapalkkitehdas.

Kemijärven sellutehtaasta päätös ehkä jo tänä vuonna

Kemijärvelle suunnitellusta sellua ja muita biotuotteita valmistavasta tehtaasta voitaisiin tehdä päätöksiä hankkeen puuhamiehen Heikki Nivalan mukaan jo tänä vuonna. Hanke maksaisi 700–800 miljoonaa euroa.

Kemijärven tehdashanke sijoittui työ- ja elinkeinoministeriön biojalostamokilpailussa jaetulle toiselle sijalle. Kilpailun tulokset julkistettiin tiistaina.

Kemijärvelle suunnitellaan sellutehdasta, jonka kapasiteetti olisi 400 000 tonnia. Asiasta kertoi ensimmäisenä Yle.

Puolet tuotannosta olisi havusellua. Toinen puoli olisi viskoosisellua tekstiileihin, uuden teknologian mikrosellua sekä muita teollisia tuotteita.

”Esimerkiksi maitohappopohjaisia uusia tuotteita”, kertoo hankkeen puuhamies **Heikki Nivala** Metsäkeskuksesta. Nivala on myös Kemijärven valtuuston keskustalainen puheenjohtaja.

Uusi tehdas käyttäisi puuta 2,2 miljoonaa kuutiometriä. Nivalan mukaan puuta Lapin metsissä riittää.

Tehdas rakennettaisiin Stora Enson vuonna 2008 lakkauttaman sellutehtaan tontille, jossa toimii jo Keitele Groupin saha. Keiteleen liimapalkkitehtaan on määrä aloittaa toimintansa tänä vuonna.

Sellutehtaan ja Keiteleen puunkäyttö sopivat hyvin yhteen. Nivalan mukaan Keitele on ollut tietoinen selluhankkeesta.

Puunhankintaa tukisi tehdasalueelle suunnitteilla oleva suuri puuterminaali. Alueelle on kunnostettu rata, jonka sähköistyöt alkavat kesällä.

Rahoitusneuvottelut käyntiin

Kemijärven uuden tehtaan taustavoimia Nivala ei vielä halua paljastaa. Hänen mukaansa jokainen toimija saa itse kertoa osallisuudestaan.

”Meillä on edessä 4–5 kuukauden työ, jossa tarkennetaan laskelmia kustannuksista ja puuntarpeesta. Ratkaisuja on mahdollista tehdä jo tämän vuoden puolella”, Nivala sanoo.

Jos investointipäätös syntyy, tehtaan rakentaminen kestäisi 2–3 vuotta.

Työ- ja elinkeinoministeriön kehittämispäällikön **Jussi Mannisen** mukaan ministeriö tarjoaa hankkeelle apuaan ja kokoaa yhteen julkiset rahoittajatahot kuten elykeskuksen, Teollisuussijoituksen ja Tekesin. Jokainen rahoittaja tekee kuitenkin itsenäisesti mahdollisesti rahoituspäätöksensä.

Uutta kotimaista teknologiaa

Kemijärven hanke pärjäsi biojalostamokilpailussa, koska se sisälsi täysin uutta kotimaista teknogiaa. Sitä voidaan monistaa ja tehdä siitä vientituote, Manninen kertoo.

Kemijärvellä uusien tuotteiden valmistus on Mannisen mukaan integroitu suoraan sellunvalmistukseen.

Näin se poikkeaa Metsä Groupin Äänekosken tehtaasta, jossa biotuotteet jalostetaan pääosin varsinaisen sellunkeiton sivutuotteista.

JUHA KAIHLANEN

Puuta riittää

Puuta riittää Kemijärvelle suunnitellulle tehtaalle yllin kyllin, Pohjois-Suomen metsänomistajia edustava johtaja **Jukka Aula** sanoo.

Pelkästään Lapissa on 600 000 kuutiota havukuitupuuta ilman käyttöä. Kemijärven sahapuun hankinnassa tulee kuitua saman verran, hän arvioi.

Lapista kulkee puuta nykyisin suuret määrät Kemiin. Kemijärven biotuotetehdas saattaisi muuttaa tavaravirtoja siten, että Kemin puut tulisivat Kainuusta ja Pohjanmaalta, jolloin Lapin puut kulkisivat Kemijärvelle.

”Hakkuureserviä on käytössä erittäin paljon, myös Ruotsin puolella.”

Aula muistutti, että nyt käytetyt hakkuusuunnitelmat pohjautuvat vanhentuneisiin ja liian pieniin laskelmiin. ”Niistä ei pidä tulla mitään lasikattoa, joihin investointisuunnitelmat törmäävät.”

Kansanedustaja **Timo Korhosen** (kesk.) mukaan pohjoisen metsät kaipaavat investointeja.

”Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin alueella kestävä hakkuumäärä on vuosittain lähes 19 miljoonaa kuutiometriä ja käyttö vajaat 11 miljoonaa kuutiota”, hän sanoii tiistaina Muhoksella Maaseutu politiikan myllerryksessä -tilaisuudessa.

”Investointitarvetta ja -mahdollisuuksia on, jos vain on tahtoa.”

JOUKO KYYTSÖNEN

Pisara-rata lykättiin seuraavalle hallitukselle

Päätös Pisara-radan rakentamisesta lykätään seuraavalle hallitukselle.

Pääministeri **Alexander Stubbin** (kok.) mukaan Helsingin keskustaan suunnitellulle lähijunatunnelille haetaan EU-rahaa, mutta lopullinen päätös rakentamisesta jää seuraavalle hallitukselle.

Valtiovarainministeri **Antti Rinne** (sd.) yritti saada hankkeesta rakentamispäätöksen vielä tämän hallituksen aikana.

Tiistaina Rinne kuitenkin veti pois esityksensä Pisara-radan rahoittamisesta hallituksen raha-asiainvaliokunnan kokouksessa.

Kokoomus ja SDP ovat riidelleet hankkeesta avoimesti. Rinne on ajanut sitä voimallisesti eteenpäin. Liikenneministeri **Paula Risikko** (kok.) taas on vastustanut hanketta, jos Helsingin ratapihaa ei samalla kunnosteta.

”Olen erittäin tyytyväinen siihen, että hallitus katsoo junaliikennettä nyt kokonaisuutena. Olen koko syksyn tuonut esiin sen tosiasian, että Pisara-rata ei yksistään ratkaise Helsingin seudun junaliikenteen ongelmia, vaan siitä saadaan paras hyöty irti yhdessä muiden ratahankkeiden kanssa”, Risikko sanoo.

Oppositiossa keskusta vastustaa Pisara-rataa. Kritiikkiä on tullut myös perussuomalaisilta.

Miljardihankkeeseen oli tarkoitus myöntää aloitusrahaa 1–2 miljoonaa euroa. Kaikkiaan valtion osuus olisi noin 600 miljoonaa euroa. Rinteen mukaan hankkeen kohtalo on nyt epävarma.

Hän arvelee, että EU-rahoitusta tuskin saadaan ilman budjettipäätöstä.

”Olen pahoillani tästä. Minusta näyttää, että rikomme sopimusta, jonka olemme tehneet kuntien kanssa”, valtionvarainministeri sanoo.

Pisara-rata on ollut tarkoitus rakentaa Helsingin keskustan alle tunneliin niin, että paikallisjunat olisivat kiertäneet Pasilasta keskustan alta lenkin, jonka varrella olisi ollut kolme asemaa.

NIKLAS HOLMBERG

Palveluala: Kuntien kustannukset esiin

Paltan mukaan töyssytalous uhkaa Suomea

Palvelualojen työnantajat Palta esittää tulevalle hallitukselle palvelutalousohjelmaa, jossa digitalisaatio on avainasemassa. Palta on kehittänyt käsitteen töyssytalous, joka uhkaa Suomea, jollei töyssyjä saada lanattua pois.

Palta lanaisi kolmen kohdan ohjelmalla.

Sääntelyä ja byrokratiaa pitää vähentää, digitalisaatio tulee ottaa vahvasti käyttöön ja paikalleen jämähtänyt työnlainsäädäntö täytyy uudistaa, Paltan toimitusjohtaja **Riitta Varpe** ja puheenjohtaja **Veli-Matti Mattila** esittivät maanantaina Paltan tiedotustilaisuudessa Helsingissä.

”Kuntien palvelujen rakenteet on avattava, jotta todelliset kustannukset tulevat esiin”, Varpe vaatii.

”Julkinen palvelu toimii usein monopolissa ja kuntien yhtiöiden toiminta vääristää kilpailua.”

Kilpailu kirittää tehokkuuteen

”Palvelujen kilpailuttaminen on kansalaisen etu. Kilpailu kirittää organisaatiot toimimaan tehokkaasti.”

”Digitalisaatiosta ja palveluista tulee tehdä yhä vahvempi Suomen elinkeinoelämän tukijalka. Palvelukilpailu on kansainvälistä, mutta Suomessa ylisäännellään markkinoita. Me taannumme, hidastumme ja jäykistymme”, Mattila arvostelee.

”Työlait vuodelta 1946 ovat aikansa eläneet. Suomi on paljon lakkoherkempi maa kuin esimerkiksi Ruotsi ja lakoista jopa 90 prosenttia on laittomia”, hän sanoo.

Verotusta tulisi Paltan mukaan yhtenäistää. ”Esimerkiksi sähköverotus on palvelualoilla jopa kuusinkertainen teollisuuteen nähden”, Varpe ihmettelee.

Digitaaliset tuotteet tulisi saada samaan arvolisäverokantaan kuin vastaavat fyysiset tuotteet. Esimerkkinä Varpe mainitsi kirjat ja ajanvarauksen.

”Nykyisin digikirjojen alv on korkeampi kuin kirjojen. Ja kun esimerkiksi terveysalan yritys ulkoistaa ajanvarauksen, yritys joutuu maksamaan korkeampaa alv:tä.”

Yritysten viranomaisraportointia varten pitää luoda yksi sähköinen portaali, Varpe ehdottaa.

Wilenius: Suomen valtti terveyspalvelut

Turun kauppakorkeakoulun tulevaisuudentutkija **Markku Wilenius** arvioi, että maailmalla on nousemassa finanssikriisin jälkeen yhteiskunnallinen kuudes aalto vuosiksi 2010–2050, jota nostavat älykkäät teknologiat.

Suomi voi menestyä aallossa palveluilla, joissa digitaalisuus on vahvasti mukana.

HEIKKI SAUKKOMAA/LEHTIKUVA

Turun yliopiston professori Markku Wilenius sanoo, että Suomi kasvaa digitaalisilla palveluilla, mutta alan verotusta pitää parantaa.

Kuudennen aallon voittajia ovat globalisaatiossa tietopalvelut ja koulutus, ikääntymisessä terveydenhuollon kehittäminen, ekotrendeissä biomateria, mikrorakenteissa nano- ja bioteknologia ja terveysalalla hyvinvoinnin ylläpito.

Suomelle terveyspalvelujen digitaalinen kehittäminen voisi olla paras mahdollisuus, koska täällä ikäännytään muuta maailmaa nopeammin.

JOUKO KYYTSÖNEN

MT:n vaalikone kutsuu ehdokkaita vastaamaan

Maaseudun Tulevaisuus tarjoaa kevään eduskuntavaaleja varten vaalikoneen ehdokkaiden ja lukijoidensa käyttöön.

Kaikille tiedossa oleville ehdokkaille on lähtenyt kutsu vastata vaalikoneen kysymyksiin 9.3. mennessä.

Äänestäjille vaalikone avautuu 11.3. Sen jälkeen he pääsevät katsomaan ehdokkaiden vastaukset. Vaalikone auttaa etsimään ehdokkaita, joiden kanssa äänestäjällä on eniten samankaltaiset mielipiteet.

MT:n vaalikone keskittyy erityisesti maaseudun kysymyksiin. Kysymyksiä on maataloudesta ja ruuasta, metsästä ja energiasta sekä maaseudusta ja ympäristöstä.

”Vaalikoneen avulla voimme tarjota ehdokkaille tasapuolisen näkyvyyden laajassa lukijakunnassamme koko maassa”, Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja **Mikael Pentikäinen** sanoo.

Pentikäinen muistuttaa, että vaalikoneilla on tutkitusti suuri vaikutus, kun äänestäjät vertailevat ehdokkaita ja pohtivat, kenelle luottamuksensa antavat.

Maaseudun Tulevaisuudella oli vaalikone myös viime kevään EU-vaalissa.

HEIKKI VUORELA

Sote-menoille ehdotetaan kattoa

Suunnitteilla olevan viiden sote-alueen menot olisi saatavissa suorempaan valtion ohjaukseen, jos alueen budjettikehyksestä ja kuntien rahoitusosuuksista säädettäisiin laissa, työryhmä esittää.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen budjettikehysjärjestelmää valmisteleva työryhmä on selvittänyt kahta vaihtoehtoista ratkaisumallia, joista toinen on ilman lainsäädäntöä toteutettava rajoite menoille. Tässä vaihtoehdossa ohjausvaikutus voisi työryhmän mielestä jäädä heikoksi.

Työryhmä katsoo, että lakisääteisesti sote-alueita sitova vaihtoehto muuttaisi sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen perusteita varsin olennaisesti.

Työryhmä kytkisi jatkovalmistelun niin sanotun monikanavaisen rahoituksen uudistamiseen sen takia, että jos sote-budjettikehys koskisi tässä vaiheessa vain palvelujen rahoitusta, riskit kokonaistalouden kannalta epäedullisen ratkaisun syntymisestä kasvaisivat. Kuluja pyrittäisiin siirtämään sairausvakuutuksen puolelle.

Työryhmää veti valtiovarainministeriön talouspolitiikan koordinaattori **Jukka Pekkarinen**.

Sote-vääntö jatkui

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta jatkoi tiistaina kokousta sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisesta myöhään iltaan. Ratkaisusta ei MT:n mennessä painoon ollut tietoa.

Valiokunnan on löydettävä sote-uudistuksesta ratkaisu, joka täyttää perustuslakivaliokunnan asettamat vaatimukset. Muuten uudistus lykkääntyy vaalien jälkeiselle eduskunnalle.

”Meillä on tarvittavasti aikaa, mutta enemmän kuin paljon töitä”, valiokunnan puheenjohtaja **Juha Rehula** (kesk.) sanoi.

MT-STT

POLITIIKASTA LYHYESTI

Kreikan lainoihin hyväksyttiin jatko

Euroalueen valtiovarainministerit hyväksyivät tiistaina iltapäivän puhelinkokouksessaan Kreikan lainaohjelman jatkamisen.

Saksassa ja eräissä muissa EU-maissa päätös menee vielä parlamenttien käsittelyyn.

Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n pääjohtajan **Christine Lagarde** kaipasi vielä tärkeitä yksityiskohtia Kreikan uudistussuunnitelmasta. Talousavun antamista ne eivät tyssää.

Tarkempia tietoja Lagarde toivoi esimerkiksi eläkkeistä, arvonlisäveropolitiikasta ja työmarkkinauudistuksista.

PÄIVÄN KYSYMYS

Miten pääsee ylös jäisestä vedestä?

Jäät ovat nyt keskimääräistä ohuempia suuressa osassa Suomea.

Osastopäällikkö **Antti Määttänen** Lähi-Tapiolasta kokeili jäistä selviämistä sekä toppatakki päällä että kelluntapuvussa.

Miten kävi, selvisittekö kylmästä vedestä pikkupakkasella?

Kuivapuku kellutti, ja mahallaan minun oli helppo naskaleilla tukea itseni kestävälle jäälle. Ilman turvavarusteita en jaksanut. Märät vaatteet ja kengät tuntuivat painavan tonnin. Kaveri veti minut heittoliinalla ylös.

Pitäisikö kelluntapuvun kuulua jokaisen varusteisiin?

Puku maksaa muutaman satasen, mutta suositan varsinkin kalamiehille ja pilkkijöille pyyntireissuille. Puku on lämmin ja suojaa tuulelta. Liikkumista se ei haittaa.

Mikä on jäällä liikkujan vähimmäisvarustus?

Jäät ovat nyt heikkoja koko maassa. Jäänaskalit pitää ehdottomasti ottaa mukaan. Repusta saa kellukkeen, kun vaihtovaatteet pakkaa sinne muovipussissa. Turvaköysi mukaan. Matkapuhelin suljetaan vesitiiviiseen pussiin. Apua voi soittaa.

JUHANI VIITALA